

СПЕШНО ДЕЙСТВИЕ

ХОРА, ЛИШЕНИ ОТ СОЦИАЛНА ПОМОЩ

На 21 януари 2026 г. над 1000 души и техните семейства в Словения останаха без жизненоважна социална помощ, което ги лиши от възможността да си позволят храна и други основни нужди и тласна много от тях към крайна бедност. Наказателната мярка, въведена съгласно така наречения „Закон за сигурността“, приет през ноември 2025 г., позволи на властите да отнемат социалната помощ на лица, които са натрупали най-малко три неплатени глоби за административни нарушения през последните две години. Тази и други мерки, приети съгласно Закона, засегнаха несъразмерно словенската ромска общност, която и без това е обект на системна дискриминация във всички сфери на живота, включително в областта на заетостта, жилищното настаняване и образованието.

Амнести Интернешънъл призовава словенските власти незабавно да преустановят прилагането и изпълнението на тези наказателни мерки и да изменят Закона, така че той да бъде приведен в съответствие с ангажиментите на Словения в областта на правата на човека.

ПРЕДПРИЕМИ ДЕЙСТВИЕ: НАПИШИ ПРИЗИВ С ТВОИ СОБСТВЕНИ ДУМИ ИЛИ ИЗПОЛЗВАЙ ТОЗИ ОБРАЗЕЦ НА ПИСМО

Министър-председател на Република Словения – д-р Роберт Голоб
Кабинет на министър-председателя на Република Словения
Gregorčičeva ulica 20–25
1000 Любляна
Словения
Имейл: gp.kpv@gov.si

Уважаеми г-н министър-председател д-р Голоб,

Пиша Ви, за да Ви призова да измените Закона за спешни мерки за осигуряване на обществената сигурност („Закон за сигурността“), който дава право на словенската данъчна администрация да отнема социалните помощи като средство за принудително събиране на дължимите глоби, когато в рамките на две години са натрупани три неплатени глоби за административни нарушения.

Законът вече има несъразмерно въздействие върху ромските общности, особено в Югоизточна Словения, които и без това са изправени пред системна дискриминация, неподходящи жилищни условия, изключване от образование и продължителна бедност. Семейства с много деца, възрастни двойки, самотни родители и хора, преживяващи бездомност, са оставени без достъп до социални помощи и не могат да си позволят храна, комунални услуги или основни жизнени потребности.

Вместо да подобрява обществената безопасност, Законът подкопава върховенството на закона, задълбочава социалното неравенство и нарушава националните и международните задължения на Словения в областта на правата на човека. Словенската конституция и международните договори за правата на човека задължават Словения да гарантира правото на социална сигурност без дискриминация и по този начин да осигури възможност хората да живеят достойно. Размерът на социалната помощ трябва да бъде достатъчен и да се предоставя непрекъснато на всички, които се нуждаят от нея, за да се гарантира достоен стандарт на живот за тях и техните семейства и да се защити правото им на семеен живот.

Призовавам Ви незабавно да прекратите прилагането на тези наказателни мерки, да гарантирате възстановяването на социалната помощ за засегнатите лица и семейства и да измените Закона, така че той да бъде приведен в съответствие с ангажиментите на Словения в областта на правата на човека.

С уважение,

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Законът за спешни мерки за осигуряване на обществената сигурност („Закон за сигурността“), приет от словенския парламент на 18 ноември 2025 г., позволява на словенската данъчна администрация да отнема социалните помощи на лица, които са натрупали три неплатени глоби за административни нарушения в рамките на две години. Законът беше въведен след фатален инцидент, в който е участвал представител на ромската общност, и беше придружен от популистка обществена кампания, представяща цялата ромска общност като колективна заплаха за сигурността, което създаде политически импулс за бързото му приемане.

Законът премахва важни гаранции и значително разширява правомощията на данъчната администрация, полицията и съдебната система. По този начин той нарушава редица права, включително правото на социална сигурност и правото на неприкосновеност на личния живот. За разлика от обичайните режими за принудително изпълнение, които ограничават дела от доходите на дадено лице, който може да бъде удържан, тези мерки не налагат ефективни ограничения върху удръжките от социалните помощи. Прибързаното прилагане на Закона през януари 2026 г. не включваше разпоредби, които биха могли да защитят най-уязвимите групи, включително уведомяване на централните за социална работа, за да предоставят помощ в натура с цел предотвратяване на крайна бедност.

Съгласно международното право, включително член 9 от Международния пакт за икономически, социални и културни права (ICESCR), с който Словения е обвързана, всеки има право на адекватно ниво на социална сигурност, за да се гарантира подходящ стандарт на живот за него и неговото семейство. Комитетът по икономически, социални и културни права (ESCR) допълнително е потвърдил, че социалната сигурност е незаменима за упражняването на редица други права, включително правото на храна, жилище, здраве и живот.

Амнести Интернешънъл отдавна документира маргинализацията на ромските общности в Словения, включително неподходящи жилищни условия, липса на достъп до основни комунални услуги и системни пречки пред образованието. Въвеждането и прилагането на този Закон задълбочават съществуващите неравенства и излагат семействата и отделните лица на непосредствен риск от сериозна материална лишеност.

ПРЕДПОЧИТАН ЕЗИК ЗА ОБРАЩАНЕ КЪМ АДРЕСАТА: английски, словенски

Можете да пишете и на своя собствен език.

МОЛЯ, ПРЕДПРИЕТЕ ДЕЙСТВИЕ ВЪЗМОЖНО НАЙ-СКОРО, НО НЕ ПО-КЪСНО ОТ: 10 август 2026 г.

Моля, свържете се с офиса на Амнести Интернешънъл във Вашата страна, ако желаете да изпратите апели след крайния срок.

ИМЕ И ПРЕДПОЧИТАНО МЕСТОИМЕННИЕ:

Семейства и лица, засегнати от конфискация на социални помощи (те/тях)